No. 173. 1837

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws-Blad.

Zaturdag 22 Julij.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDA, gelezen rekwest van CORNELIS WILHELMUS VAN OLPHEN, Vleeschhouwer binnen deze Stad, houdende verzoek om toestemming tot het oprigten eener SLAGTERIJ in de door hem gekochte Huizinge, staande en gelegen op de Veemarkt, wijk A. N°. 558;

Gelet op het Koninklijk Besluit van 21 Januarij 1824 (Staatsblad N°. 19), aangaande de vergunning tot het oprigten van sommige fabrijken en trafijken, ten gevolge van beleide informatien *de commodo et incommodo*,

Brengen bij deze het door CORNELIS WILHELMUS VAN OLPHEN gedane verzoek, ter kennisse der Ingezetenen, inzonderheid van de bewoners der Huizen, staande naast de op te rigtene SLAGTERIJ, om, in geval iemand zou vermeenen zich daartegen te moeten verzetten, alsdan zijne redenen van bezwaar, binnen *veertien dagen* na dato, aan Burgemeester en Wethouders *schriftelijk* in te leveren; zullende het daarvoor worden gehouden, dat van de toestemming is gebleken, wanneer te dezen aanzien het stilzwijgen wordt in acht genomen of de gegrondheid der bezwaren twijfelachtig mogt zijn.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 20. Julij 1837.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, ontvangen hebbende eene missive van den Heer Burgemeester van *Terheyden*, van den 17 Julij 1837, N°. 836, daarbij kennis gevende, dat zich binnen die gemeente razende of dolle HONDEN hebben vertoond, welke onderscheidene andere HONDEN hebben gebeten,

Gelasten bij deze alle Ingezetenen, houders van HONDEN, om dezelve, tot nader order, op hunne open erven niet te laten loslopen, maar dezelve vast te leggen, zoodanig, dat die noch op de straten, wegen of paden, enz., noch op de stoepen der huizen komen te liggen, en om dezelve op de straten, wegen en publieke plaatsen niet anders te laten loopen, dan van eenen behoorlijk sluitenden lederen muilband voorzien, of geleid aan een sterk touw of ketting, zullende de eigenaars van die HONDEN, welke in overtreding van dit verbod bevonden worden te loopen, vervallen in eene boete van *drie* gulden, en bij onvermogen worden gestraft met eene gevangenis van *drie* dagen, en dien onverminderd de HONDEN op welke de bovenstaande bepalingen niet zijn toegepast, door de beambten dadelijk worden gedood.

Wordende den Commissaris van Policie gelast, om toe te zien en door zijne Agenten te doen toezien, dat deze bepalingen stiptelijk worden achtervolgd en nagekomen.

BREDA, den 20. Julij 1837.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, DEN 19DEN JULIJ.

De *Moniteur* houdt een berigt strekkende om het ministerie vrij te pleiten van de beschuldiging, dat hetzelve met geen goede trouw zich in de kamers omtrent het traktaat met *Abd-el-Kader* heeft uitgelaten. Volgens het regeringsblad is het door den Emir voor goed aangenomen traktaat eerst in den nacht van zaturdag te Parijs aangekomen; vóór dien tijd was het bestuur niet in de mogelijkheid om de overeenkomst openbaar te maken, terwijl de generaal *Bugeaud*, nadat hij de stukken van al de formaliteiten voorzien ontvangen had, reeds dadelijk gevolg had kunnen geven aan de ten uitvoerlegging van het traktaat.

— In het programma van de aanstaande julij-feesten is, naar men verzekert, ook begrepen eene groote wapenschouwing van de nationale garde. Op de Louvre zouden vier nieuwe Museums geopend worden, dat van de spaansche meesters, het museum *Vernet*, *Lesueur* en dat van de cartons der groote meesters; bovendien zou de spoorweg van Parijs naar St. Germain, die thans grootendeels voltooid is, plegtig worden geopend, en de koninklijke familie zich in de eerste wagens plaatsen welke over den weg zullen gaan.

— Thans verzekert men, dat de heer *Belleval*, eerste gezantschaps-secretaris te St. Petersburg zal worden, en dat er eene groote mutatie onder de gezantschaps-secretarissen zal plaats hebben.

— De heer *Persil* heeft een brief in de dagbladen doen plaatsen waarin hij zegt zich niet als kandidaat te hebben opgeworpen voor het lidmaatschap in den raad van het departement der Seine, terwijl hij van deze gelegenheid tevens gebruik maakt, om de beschuldiging van geldzucht, hem door den *Courrier français* te laste gelegd, af te wijzen, met te staan naar den post van president der commissie voor het muntwezen. De heer *Persil* had namelijk bezit van dien post genomen toen het lijk van zijnen voorganger nog het huis niet uitgedragen was.

— Men wil dat de onderhandelingen over de meerbesprokene spaansche leening van 250 millioen op nieuw hervat zijn. De aanhangers van don *Carlos* alhier spreken van den anderen kant van een manifest, waarin de infant zou verklaren, dat zijn gouvernement, in geen geval, immer de leeningen van *Maria Christina* erkennen zal.

— De officiele berigten uit Spanje bepalen zich heden tot het volgende, weinig nieuws houdende, telegraphisch berigt.

» Bordeaux, 17 Julij, 7 ure des avonds.

» De weg tusschen Calatayud en Saragossa door de benden van *Quilez*, *Llangostera* en van andere karlistische chefs bezet zijnde, zoo zijn de koeriers uit Madrid van den 11den en 12den niet aangekomen. De brieven uit Saragossa van den 14den, behelzen niets van eenig aanbelang omtrent den marsch van den pretendent. »

Omtrent de jongste bewegingen van don *Carlos* schijnt men geene nadere berigten te hebben. De voorstanders van het constitutioneel gouvernement zijn thans echter eenigzins meer gerustgesteld geworden omtrent Valencia. Het *Journal des Débats* geeft een topographisch overzigt van die stad, waaruit wij hier het volgende trekken:

» Valencia wordt door een hoogen muur, met zware versterkte torens, verdedigd, die door de Mooren gewrocht zijn. Deze grijze vesting, waaraan in het jaar 1809 aanzienlijke herstellingen hebben plaats gehad en die sedert goed onderhouden is, bevindt zich in een besten staat. Zij wordt door geen grachten omgeven, maar gedeeltelijk door de Guadalaviar en aan den anderen kant door kunstmatige kanalen gedekt. Tot bescherming der poorten, bij de vijf bruggen, die over den Guadalaviar liggen en bij de voornaamste kanaalbruggen, zijn schansen en andere verdedigingswerken gemaakt, die men terstond dient weg te ruimen. De oude moorsche muur is van eene genoegzame dikte en sterkte om aan 8 ponders te weerstaan, en slechts door 16 en 24 ponders zal daarin bres geschoten kunnen worden. In 1812 stond deze plaats een geregeld beleg door van het leger van den maarschalk *Suchet* en gaf zich eerst na een tegenweer van twintig dagen over. In 1808, toen de muur nog niet hersteld was en toen er geen buitenwerk tot verdediging bestond, weigerde Valencia hare poorten voor het legerkorps van den maarschalk *Moncey* te openen, hetwelk, na vruchtelooze aanvallen gedurende verscheidene dagen, genoodzaakt was af te trekken.

Een oud bijna instortend moorsch paleis (*alcazar*) werd toen tot een kasteel ingerigt, en dit kasteel is door den maarschalk *Suchet* vergroot en in den besten staat van verdediging gebragt, voor welk oogmerk het uitgestrekte klooster Santo-Domingo geslecht werd."

Uit dit topographisch overzigt besluit het *Journal des Débats*, dat don *Carlos* niet met een' blooten aanval in de stad kan dringen, ten ware de bevolking voor hem gezind ware en er van binnen een opstand tegen de aanhangers der koningin ontstond. Het garnizoen bestaat slechts uit 3 à 400 man linietroepen en eenige kanonniers.

De snelheid waarmede de benden van don *Carlos* en *Cabrera* hunnen marsch hebben voortgezet, heeft hun verscheidene dagmarschen op de troepen der Koningin doen winnen. Omtrent de bewegingen dezer laatsten nu, geeft het voornoemde *Journal* het volgend overzigt: *Nogueras* en *Borso* volgen met hunne kleine benden de karlisten op een' vrij verren afstand. De divisie *Buerens* trekt van Saragossa op (wanneer namelijk de bewegingen dier afdeeling niet verlamd worden, door het onder derzelver troepen uitgebroken oproer). *Oraa*, van Teruel vertrokken, volgt *Nogueras* en *Borso*; na de vereeniging met deze, zal *Oraa* met eenige kracht in de vlakte van Valencia tegen den vijand kunnen ageren. *Espartero* heeft Navarra met 10,000 man verlaten, en moet in de provincie Guadalaxara zijn aangekomen om Madrid te dekken en eene tweede linie voor het leger van Valencia te vormen. Wanneer don *Carlos* voor de muren van Valencia vier of vijf dagen opgehouden wordt, meent het *Journal des Débats* dat de vereenigde magt van *Oraa*, *Nogueras* en *Borso* hem kan aanvallen, en hij genoodzaakt kan worden zich in het gebergte van [illegible]

werpen, of den weg naar Murcia in te slaan. Eindelijk meent het *Journal*, dat het bezit van Valencia voor don *Carlos* niet van blijvend voordeel zou zijn, daar men aannemen mogt, dat de constitutionelen hem in die stad naauw zouden blokkeren.

— De post uit Bayonne was heden middag ten vier ure nog niet aangekomen, zoodat de gewone berigten van de grenzen ontbreken.

— Na sedert lang niets van *Gomez* gehoord te hebben, verneemt men thans, dat hij met de Navaresche expeditie niet is mede gevoerd, maar te Segura streng word bewaakt. *Casa Eguya*, sedert het opbreken van het beleg van Bilbao in ongenade gevallen, wordt in een klein fort van Navarra opgesloten gehouden. Den voormaligen kommandant van Fontarabie, *Ostamendi*, zou een proces worden aangedaan. *Sanz* en eenige andere karlistische bevelhebbers, zijn eveneens van hun vroeger bevelhebberschap beroofd.

— Uit Madrid worden heden nog berigten van den 10den medegedeeld, welke vermelden dat de oorlogsminister *Almodovar* zijne demissie had gegeven, zijn opvolger was niet bekend, evenmin als die van den baron *de Meer* (hieruit blijkt derhalve, dat deze van zijn post ontzet is). De heer *Acuna*, de vermoedelijke opvolger van den heer *Pizarro*, zou, naar het openbaar gerucht, met de zamenstelling van een nieuw kabinet belast zijn. — Een groot deel cortesleden vergaderde steeds ten huize van den gewezen president *Ferrer*, om over het gevaar van den tegenwoordigen toestand en de middelen tot redding te beraadslagen.

Zondag den 9den, zijn er in de voorsteden van Madrid bloedige tooneelen voorgevallen tusschen een deel der nationale garden en karlistisch gezinde boeren, die aan een aantal lieden het leven hebben gekost. Op verscheidene huizen had men zinnebeelden van dood en verbanning afgebeeld, waaruit men meende dat reeds een bewijs was op te maken van de verschrikkelijke tooneelen die er zouden voorvallen, wanneer de hoofdstad eens ernstig bedreigd werd.

Ook in de cortes is een schandelijk tooneel voorgevallen. Twee leden geraakten in zulk eene verbittering tegen elkander, dat men die met moeite vaneen kon scheiden.

— Ter beurze van heden (den 19den) ging weder zeer weinig om. De koers der binnenlandsche fondsen hield zich staande. Met eenige bezorgdheid zag men de officiele bekendmaking van de ontbinding der kamer te gemoet. In de Spaansche effecten heerschte dezelfde lusteloosheid. De notering was: 5 pCt. 110,110, 05,110; 3 pCt. 79; Sp. Ardoin 21¼,21,20¾,½,21,20½,⅝,⅞,¾; Passieve 4¾,⅞; o. Diff. 6⅝,¾; Nap. 97,25,30,35; Rom. L. 101⅝,½; Port. 3 pCt. 25½,25.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 17den Julij.

Te Petersburg wordt thans een kleine ijzeren spoorweg in de [illegible] over der Newa, langs de admiraliteit, tot aan de Izaakskerk. Deze weg moet dienen voor het vervoer van granietblokken, die gebezigd worden bij den bouw van genoemde kerk, welke naar het zich laat aanzien, een meesterstuk van kolossale bouwkunde zal worden. — De beide gedenkteekenen voor *Kutusoff* en *Barclay de Tolly*, welke op het plein voor de Kasansche kerk opgerigt werden, zijn thans voltooid, en de beeldtenissen dier beroemde veldheeren daarop geplaatst. Derzelver plegtige inwijding wordt binnen kort verwacht.

De russische handel heeft door de gebeurtenissen in Noord-Amerika en de crisis in de meeste landen van Europa, tijdelijk geleden. De uitvoer van waren was, dien ten gevolge, in de laatste tijden merkbaar verminderd. Men hoopte nogtans, dat zich dit langzamerhand zou herstellen.

— Z. M. de Koning van Hanover is den 13den dezer, des morgens, zijne gemalin en zijnen zoon *George* tot aan de grenzen van zijn rijk te gemoet gereisd. Deze vorstelijke personaadjen werden den 15den des namiddags in Hanover verwacht. Verscheidene duitsche bladen, behelzen nog steeds betoogen over het patent van Koning *Ernst Augustus*, en leveren de geschiedenis zoo wel der grondwet door den overleden koning *Willem* IV aan Hanover geschonken, als van die welke zijn opvolger op den Hanoverschen troon voornemens schijnt weder in te voeren.

— Te Konstantinopel heeft men uit het zuiden van Rusland berigten ontvangen, volgens welke het doel des Keizers met zijn aanstaanden togt naar de Krim niet alleen in het houden eener wapenschouwing zou bestaan, maar voornamelijk betrekking zou hebben op het voornemen van Z. M. om aan de tegenweer der Cirkassiers een einde te maken. Die berigten omschrijven vrij naauwkeurig de legermagt welke Rusland tot dat einde zoude ontwikkelen, en die zeer aanzienlijk zou zijn. De Keizer zelf zou het eerste legerkorps vergezellen, hetwelk over den Kuban naar de in opstand zijnde gewesten zou oprukken; een tweede zou aan de Cirkassische kust, bij Soekumkale worden ontscheept; een derde zou, onder generaal *Rosen*, over Georgiefsk voortrukken. Of dit berigt op goede gronden berust, dan of het eene nieuwe poging is om spanning tusschen Rusland en Groot-Britannie te veroorzaken, zal nader moeten blijken.

— De jongste tijdingen uit Egypte spreken bijna van niets anders dan van nieuwe faillissementen van handelshuizen dáár te lande en van de stemming ten gevolge daarvan veroorzaakt.

— Te Weenen waren den 12den Julij genoteerd: 5 pCt. Met. 105⅛; 4 pCt. 100⅝; 3 pCt. 76⅞; Bankact. 1371.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 21sten Julij.

De baron *Fagel*, met eene zending van Z. M. den Koning tot het doen van rouwbeklag en gelukwensching aan H. M. de Koningin van Groot-Brittanje, belast, is te Londen aangekomen.

— Te Harlingen is verleden zaturdag namiddag met de stoomboot van Amsterdam aangekomen, en des avonds te Leeuwarden gearriveerd, Z. K. H. *Maximiliaan*, kroonprins van Beijeren.

— Z. M. heeft aan den ridder *van Someren*, hoogstdeszelfs tevredenheid doen betuigen voor de verzen, welke deze dichter de eer gehad heeft, gedurende Z. M. verblijf te Rotterdam, aan Hoogstdezelve op te dragen.

— Naar men verneemt, heeft het Z. M. behaagd, Jhr. Mr. *P. Six*, te benoemen tot Adjunct-Houtvester in het 1ste jagt-district dezer provincie.

— Uit Tilburg wordt ons, onder dagteekening van gisteren het volgende medegedeeld:

« Heden middag, even na twaalf ure, op het oogenblik dat een aantal werklieden zich in de schuur eener hoeve, gelegen onder de gemeente Hilvarenbeek, toebehoorende aan Z. K. H. den prins Veldmaarschalk, vereenigd had om het middagmaal te houden, sloeg boven hun hoofd de bliksem in dezelve, met dat gevolg dat in zeer korten tijd, niet alleen de schuur met het zich daarin bevindende hooi, maar ook de daaraan belendende woning geheel werden in de asch gelegd. — Ofschoon dit gebouw, bekend onder den naam van » de hoeve van Z. K. H. prins *Alexander*," ruim ¼ uur van de kom van Tilburg is gelegen, waren in minder dan den genoemden tijd, reeds 2 brandspuiten en wel van de wijken Kerk en Heuvel en Korvel, met meer dan daaraan benoodigde manschappen en dagelijksch bestuur en brandmeesters aan het hoofd, daar werkzaam, terwijl korte oogenblikken daarna, ook de overige twee stads-spuiten kwamen aansnellen. In weêrwil dat zich een ieder beijverde om zijne diensten bij deze gelegenheid te betoonen, is echter niets dan eenig huisraad van den bewoner dier hoeve, met name *A. Verrijt*, gered geworden, en gelukkig acht men zich hier te kunnen bijvoegen, dat noch menschen noch vee zijn omgekomen. — Z. K. H. de prins Veldmaarschalk heeft zich op het gelui der klok en het brandgeroep aan de Prinsen-hoeve, te paard derwaarts begeven, doch, na vernomen te hebben dat er geen ongeluk aan menschen of vee was overkomen, is Hoogstdezelve onder eenen stortregen, die er tijdens den brand viel, naar Tilburg teruggekeerd."

— Ook boven 's Hertogenbosch is gisteren op den middag een zwaar onweder losgebarsten, en zijn eenige schaden door den bliksem veroorzaakt; deze is onder anderen aan den oostkant van den grooten toren en koepel der St. Janskerk ingeslagen en heeft op beide plaatsen het leijen dak verbrijzeld; het houtwerk had zelfs reeds vlam gevat, maar door spoedig aangebragte hulp zijn gelukkig grootere rampen voorkomen. In de Tolbrugsche kazerne drong de bliksem door het openstaande venster in de vertrekken van den onder-adjudant en den geweermaker, verbrijzelde de beide ramen en eenige meubelen, kwetste den eerstgenoemde aan den arm en laatstgenoemde aan het gezigt. Aan den oliemolen van den heer *Mahie* verbrijzelde de bliksem eene roede en baande zich een weg door de kap langs het binnenwerk en kwam boven den keuken weder uit, alwaar groote schade werd aangerigt en de knecht door een afvallenden balk aan het been gekwetst. Aan den koren-windmolen van den heer *D. Kroonenburg* en aan het vaartuig van den schipper van Rotterdam op 's Bosch, *J. van der Schuit* werden mede eenige schade toegebragt.

— Door het kanaal van Voorne zijn gedurende de maand Junij jl. 190 zeeschepen gevaren, als 118 te Hellevoetsluis binnengekomen en 72 uitgezeild.

— Er zijn hier te lande regtstreeksche berigten uit de Vereenigde staten van Noord-Amerika ontvangen tot 26 Junij gaande. Deze hielden dat in de handels-aangelegenheden eenige verbetering werd bespeurd. Er hadden vrij aanzienlijke katoen-verkoopen, voornamelijk tot uitvoer, plaats gehad. Men poogde alle de banken der onderscheidene staten gelijktijdig hunne betalingen in specie te doen hervatten. De weder-oprigting eener nationale bank, waarvan sprake was, vond veel bijval.

Men koesterde eenige bezorgdheid voor de hervatting der vijandelijkheden door de Indianen; daar deze reeds weigerden om de bij het met hen gesloten traktaat aangegane verpligting tot het ontruimen van Florida, na te komen. Het voor eenigen tijd door de Natchez aan den Mexicaanschen staat ontnomen brikschip, was op last der regering van de Vereenigde Staten weder uitgeleverd; en de Mexicanen van hunnen kant, hadden de gevangen genomen, bemanning en passagiers der Amerikaansche vaartuigen, hunne vrijheid weergegeven.

De Spaansche fondsen zijn gisteren (20 *Julij*) ter Antwerpsche beurze nog weder gedaald. De notering was aldaar: Belg. 101¼; O. Met. 104¼; Sp. Ardoin 18⅛,18.18⅛; Pass. 5⅛; Difered. 7½; Nap. 92½; Sicil. 91½; Rom. L. 101¼; Certif. te Antw. 97½; Bras. 85¾,⅝. — Wisselkoers op Amst. ⅛ pct. premie; op Rotterdam pari.

Volgens de Londensche berigten tot den 19den, waren laatstleden maandag de koninklijke proclamatien bekend gemaakt, waarbij het tegenwoordig Parlement ontbonden, het doen van nieuwe verkiezingen bevolen, en het aanstaande Parlement tegen 11 September aanstaande wordt bijeen geroepen.

Algemeen wordt erkend dat uit de aanspraak der Koningin onmogelijk de verwachting van eene verandering van regeringsstelsel kan worden afgeleid.

De bladen der radikale partij en der whigs laten zich nog steeds met de grootste verbittering uit tegen de bedoelingen des konings van Hanover, en trachten, met dezen vorst als het hoofd der Tory-partij voor te stellen, tevens in een voor dezen ongunstigen geest, op de

aanstaande engelsche parlements-verkiezingen te werken. De organen der behoudende partij zeggen daarentegen, dat, wel is waar de verklaring van genoemden vorst bevreemding moet verwekken; maar dat het, alvorens te oordeelen niet meer dan billijk is, den loop der dingen af te wachten; en dat het vooral de hoogste afkeuring verdient om de handelingen van koning *Erenst Augustus* te doen voorkomen, als in afspraak met de torypartij in Engeland gedaan wordende.

— Ter Londensche beurze van den 18den waren genoteerd; gec. 92½; Sp. Ard. 20½, ¾; coup. 42, 44; Pass. 5¼; Diff. 7¾; Ned. W. S. 52½; Port. 26¼; Braz. 84½.

HET PATENT VAN DEN KONING VAN HANOVER.

— » Alle veranderingen zijn geene verbeteringen" daarvan heeft het aanvaarden van den rijksstaf over het koningrijk Hanover, door den Hertog *van Cumberland*, een vernieuwd bewijs gegeven. Jaren achtereen leefden de inwoners van dat koningrijk onder het mild bestuur van eenen geliefden Vorst, die, als onderkoning gebied voerende, bij de troonsbeklimming van Koningin *Victoria* van Engeland, aan zijnen koninklijken broeder een gezag moest afstaan, dat bij velen in zegening zal blijven. De voortduur van eene zachte regering werd gehoopt en gewenscht, doch bittere teleurstelling is daarvoor in plaatse getreden. Geen verwondering kan het baren, indien de gemoederen in het koningrijk Hanover aan het gisten geraken, en, hetgeen God genadiglijk verhoede, die gisting ten laatste tot dadelijkheden oversloeg! Het bekend worden van het zoogenaamd *Koninklijk Patent* heeft daartoe redenen genoeg gegeven. Wij verafschuwen allen onregtmatigen wederstand; wij ijveren tegen oproerlingen, maar eveneens blameren wij hoogelijk alle willekeur, hetzij die door het hoofd van eenen Staat of door ambtenaren werde uitgeoefend. Willekeur is altijd hatelijk; willekeur wekt tot tegenstand. De wijze waarop de nieuwe Koning van Hanover de vertegenwoordigers des volks heeft weggezonden, en de toon en de inhoud van het publiek stuk hetwelk door Hoogstdenzelven is uitgevaardigd, kunnen niet dan smartelijke gewaarwordingen ook bij vreemde volken verwekken. Het smart ons, wanneer wij, in de negentiende eeuw, een Koning zijn goedvinden, zijne wijze van regering hooren verkondigen, zonder daarin het volk, dat aan zijne koninklijke zorg toevertrouwd is, in deszelfs belangen te hooren; zonder aan deszelfs vertegenwoordigers het regt toe te kennen om die belangen voor te dragen; zonder aan dezen eene stem toe te kennen, wanneer de staatsregeling op het spel gezet wordt. Wij treden niet in de bedoelingen des Konings van Hanover, maar wij vinden in het Koninklijk Patent niets dat hem de harten der inwoners van het land kan doen winnen, of hun vertrouwen inboezemen voor het vervolg; immers de Stenden des lands zullen niet gehoord worden over het al of niet voortduren der staatsregeling; over de al of niet daarin te brengen wijzigingen, of over derzelver algeheele opheffing; de Koning toch verklaart, dat hij zich noch aan het formeele, noch aan het materiele van de staatsregeling gehouden acht; – dat hij de Stenden zal oproepen, niet om met deze over 's lands belangen te raadplegen, maar om aan deze zijn koninklijk besluit bekend te maken. Wanneer het voorbeeld maar alleen gevaarlijk ware, dat in deze eeuw, een troons-opvolger zich ongehouden acht de rijks-wetten te eerbiedigen en te onderhouden, dan zou men reeds de schroomelijkste misbruiken daaruit te verwachten hebben; maar onzekerheid omtrent bezworene regten, omkeering van alle staatkundig bestaan, en dat alleen door den wil van het hoofd van den Staat, dat is ontzettend. Het is niet alzóó dat men behoort te werk te gaan, indien men verbeteren wil, hetgeen gebrekkig mogt zijn, en de vermoedelijke aansluiting aan de Duitsche belangen belooft geene meerdere vrijheid, maar veeleer inkrimping van regten en beperking van vrijheden; geschoeid op de leest, welke de Duitsche Staten volgen, en waarvan de constitutionele Zuid-Duitsche Staten reeds de treurige ondervinding smaken. De monarch die de regten des volks niet telt, heeft geene liefde te wachten van hen over wie hij regeert; wanneer de staatswet naar willekeur verbindend wordt geacht, bestaan er geene waarborgen meer, die Ingezetenen en Vorst wederkeeriglijk binnen de grenzen hunner verpligtingen houden moeten; zonder het besef en het erkennen van het bestaan der wederzijdsche pligten, zonder gehoudenheid aan het naleven van hetgeen die pligten voorschrijven, wordt het woord Vaderland een ijdele klank, en de liefde voor den grond dooft uit. In tijden van gevaar zal men daarna te vergeefs beproeven, om die liefde weder op te wekken; een vrij volk gaat te niet. Gelukkig is het land, welks Koning openlijk erkent, van den wil der Natie de kroon te hebben ontvangen, die daarop roem draagt, en die in de liefde der bewoners van het land, waarover hij regeert, de heerlijke belooning vindt, van als Hoofd van de Natie, voor te gaan in het naleven der staatswet, en zelf aan zijne hooge pligten voldoende, er op staat maken durft, dat de Natie de hare niet vergeet!

Aan het hieronder volgende stuk, eene gunstige beoordeeling behelzende van de door *Gebroeders Diedericks*, boekhandelaars te Amsterdam, ontworpene uitgave van een *Algemeen zamenvattend Woordenboek voor Nederlandsche Kooplieden, Fabrikeurs*, enz. hebben wij de verzochte plaatsing niet kunnen weigeren:

» Ieder, wien de opbeuring en uitbreiding van onzen Handel en Nijverheid, die eerste en rijkste bronnen van den bloei en welvaart onzes vaderlands ter harte gaan, heeft voorzeker met genoegen het *Prospectus* gelezen eener door de Boekhandelaren Gebr. *Diedericks* te Amsterdam voorgenomen uitgave van een Handelsmagazijn of Algemeen zamenvattend Woordenboek voor Nederlandsche kooplieden, fabrikeurs, enz, bevattende eene juiste en omstandige beschrijving van den Wereldhandel, zoo in zijnen geheelen omvang als in al zijne bijzondere vakken en betrekkingen, met opzigt tot de geschied- en aardrijkskunde des handels, land- en volkenkunde, natuur- en kunstproducten, handels- en fabrijkbedrijf, neringen en handteringen in alle oorden der wereld; alles met practische toepassing op den handel en de nijverheid van ons vaderland, in één boekdeel, opgedragen aan de Nederlandsche Handel-Maatschappij. —

Het *Algemeen Handelsblad* heeft in zijn nommer van 13 dezer eene ruwe schets van gemeld werk gegeven. Daaruit ziet men tot grondslag van hetzelve gelegd is de voortreffelijke. *Dictionary of Commerce and Commercial Navigation van Macculloch*, een werk, hetwelk reeds zijne rondreize door Europa gedaan, en allerwege algemeenen bijval verworven heeft. In hoe verre en onder welke wijzigingen, en verrijkingen, hetzelve voor de Nederlandsche uitgave zal dienstbaar zijn, geeft het Prospectus te kennen: » Wat *Macculloch* voor de Engelschen gedaan heeft, hebben wij ondernomen voor Nederland te bewerkstelligen. Het engelsche werk is in sommige gedeelten aan leemten onderhevig, maar ook voortreffelijke artikelen waarborgen het behoud van deszelfs verkregene vermaardheid. Wij zullen van dit werk de leemten aanvullen, er van overnemen wat goed is, en al datgene verwerpen, wat middenmatig of onnut is, niet slechts, maar inzonderheid ook al datgene waarbij onze vaderlandsche handel en nijverheid geen regtstreeks belang kunnen hebben, en hetwelk dus noodeloos het volumen, en derhalve den prijs onzer uitgave zoude verhoogen. Daarentegen zullen wij die onderwerpen, welke, uitsluitend of meer bijzonder, betrekking hebben tot den Nederlandschen Handel, met eene geheele bijzondere zorgvuldigheid en zoo uitvoerig mogelijk behandelen, waartoe eene voorbereiding en verzameling der Bouwstoffen, gedurende meer dan sedert een jaar tijds, ons hebben in staat gesteld. —

Uit het gezegde zal genoegzaam blijken, dat in onze Handels-Encyclopedie niet de koophandel blootelijk als wetenschap of enkel theoretisch zal worden behandeld. In dit opzigt, even als met betrekking tot het Handelsregt, zal, hopen wij, ons werk niets van het wezenlijke te wenschen overlaten, maar bij uitnemendheid heeft het praktische van den handel, als van meer algemeen gebruik en nut, onze aandacht tot zich getrokken, en hebben wij daarom ons bevlijtigd, vooral ten dezen aanzien, ieder onzer artikelen derwijze volledig, juist en duidelijk te behandelen, dat detzelve een' iegelijk onzer in Handels- of fabrijkbedrijf werkzame bevolking zal onderrigten opzigtelijk al datgene, wat hem in zijn bijzonder vak noodig is te weten. Men zal in ons werk dus behandeld vinden al, wat betrekking heeft tot goederen kennis, of kennis der onderscheiden Handelsartikelen zoo natuur- als kunst-producten, derzelver hoedanigheden en kenteekenen van al of niet deugdelijkheid; — vertierbronnen binnen en buiten 's lands, statistieke opgaven van in- en uitvoeren, met aangifte van derzelver geldswaarde, in alle oorden der wereld; — gesteldheid der groote markten, kostumen en assurantien der onderscheiden Handelplaatsen; munten, maten en gewigten; Handelsregt, arbitrages en faillissementen; Handels- en Zeevaart-traktaten; — in- en uitgaande of tolregten, — publieke particuliere en fictive entrepôts, — betrekkingen van den handel tot de staatshuishouding; – publieke fondsen, wisselkoersen, bank-operatiën, disconto's, assurantiën, lijfrenten, wissel-, interest- en annuiteiten-rekeningen, boekhouden; – transportwegen, zee- en kustvaart, enz. enz." "

Men ontwaart hieruit, dat het de wensch der Redactie en van de uitgevers van dit werk is, hetzelve van het meest mogelijk uitgebreide nut te maken, niet slechts het wetenschappelijke, — ook het *praktische* van den handel heeft bij uitnemendheid hunne aandacht tot zich getrokken, en te regt: Handel en kunstvlijt toch zijn geene bloote of afgetrokkene wetenschap; zij zijn eene kunst in den vollen zin des woords, eene kunst van het hoogste praktische gewigt, eene kunst in welker beoefening een overgroot gedeelte der bevolking van ieder beschaafd land steeds bedrijvig is. Daarom ook moet eene beschrijving van den handel en nijverheid, praktijk, theorie en geschiedenis omvatten; en — zal hetzelve onder deze hoofd-opzigten gelijkelijk nuttig zijn — is ongetwijfeld de vorm van *woordenboek* daartoe het doelmatigst, opdat aldus verschillende lezers hetzelve te bate kunnen nemen voor verschillende einden; en een iegelijk daarin met één opslag datgene vinden kunne, omtrent hetwelk hij wenscht onderrigt te zijn, het zij hij zich met de bijzondere deelen van zijn onderhavig onderwerp gemeenzaam wil maken, hetzij hij wensche kennis der beginselen van Handelskunde te verkrijgen, of de omwenteling verlange te leeren kennen, die in de onderscheiden vakken van handel en nijverheid tot dus verre hebben plaats gegrepen.

Worden de hoop en de verwachting der redactie niet te leur gesteld, en mij meenen onze landgenooten te wel te kennen, dan dat gebrek aan ondersteuning eener zoo uitgebreid nuttige onderneming ooit daartoe zoude kunnen leiden, dan zal het aangekondigde werk met vrucht kunnen gebruikt worden als een *vade mecum* voor Handelshuizen, Bankiers, Makelaars, Kassiers, Assuradeurs, Scheepsreeders, Fabrikeurs, Winkeliers, met één woord: door alle affaire drijvende personen.

De hoop en verwachting zijn ook de onze; hartelijk wenschen wij eerlang een werk te zien verschijnen, waarvan wij zoo vele reden hebben alles goeds te verwachten, en hetwelk zoo wel tot roem en nut van Neerlands handel en nijverheid als tot eer onzer vaderlandsche drukpers zal strekken."

Niet dan onder eene zeer pijnlijke diep grievende gewaarwording, welke alleen door Edeldenkende of door zelven met den rampspoed bekende lieden kan worden beseft, waagt het eene ONGELUKKIGE WEDUWE Redding en Uitkomst voor zich en hare ZEVEN WEEZEN, van welke de oudste nog geene *dertien* jaren bereikt heeft, te zoeken, door langs dezen weg haren bitteren Nood aan hare Landgenooten te openbaren. Haar brave en werkzame Echtgenoot is haar onlangs ontvallen, na eene zeer langdurige ziekte, gedurende welke zijn bedrijf, waardoor hij zijn Gezin onderhoud verschafte, geheel stilstaande, alles heeft moeten worden ingeteerd en zij met hare Kinderen thans met iederen dag, onder kommer en gebrek, haren volslagen ondergang meer en meer ziet naderen. Zij wenschte door bijdragen van Menschlievenden zich eene kleine Som te verschaffen, die haar mogt in staat stellen eene door haar bedrijfbare Nering aan te Koopen, in welke zij voor zich en de haren een ordentelijk burgerlijk onderhoud mogt vinden. Deze wensch aan *de Directie van het Handelsblad* te kennen gegeven hebbende, heeft deze wel zich met de Inzameling van al zulke Giften willen belasten, als welke haar mogten worden toegedacht. Menschenvrienden vinden dus daartoe de gelegenheid aan het Bureau van gezegd Blad onder de Letters E. M.

171ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

31ste Trekking: N°. 5360 een prijs van 1000 gld.

32ste Trekking: N°. 11584 een prijs van 1000 gld. en premie » 25,000 »

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (20 *Julij*) waren genoteerd: Werkel. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$; dito 5 pCt. $100\frac{1}{8}$; Kansb. *f* 22; Amort.-Synd. $4\frac{1}{2}$ pCt. $93\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{9}{16}$; dito $3\frac{1}{2}$ pCt. 76; Handelm. 164, 165, $164\frac{1}{2}$; Oost-Indie 4 pCt. $91\frac{5}{16}$; dito 5 pCt. $98\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$; Ardoins 85 £ $19\frac{3}{8}$, $\frac{1}{4}$; D. *Carlos* 6; Uitg. $7\frac{1}{2}$, $\frac{11}{16}$; E. Uitg. $7\frac{1}{8}$; Met. 5 pCt. $100\frac{1}{4}$; Columb. $19\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{11}{16}$; Per. $4\frac{1}{8}$.

THÉATRE DE BREDA.

Les artistes du Théatre Français sous la direction de MM DE BOER et ALEXANDRE d'*Amsterdam*, auront l'honneur de donner, pour la clôture définitive et sans remise, au bénéfice de Mad. DESCOURTY.

Samedi, 22 *Juillet* 1837.

1°. LA SOMNAMBULE, Comédie-Vaudeville en 2 Actes; 2°. MICHEL et CHRISTINE, Vaudeville en un Acte.

On commencera à 7 heures.

Avis: Il n'y aura pas de second rang.

Prix des places *f* 1,—. Les Officiers en uniforme 75 Cts.

IN NAAM DES KONINGS.

VERKOOPING

Bij Geregtelijke Uitwinning, ter Rolle van de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Breda, van:

1°. Eene HUIZINGE en daaraan behoorende Pakhuizen, Loodsen, Plein en Erve, staande en gelegen aan de Oostzijde van de Haven te Breda, Arrondissement Breda, belend zuid de Heer P. A. WOUTERS, west den Havenkant, noord de Heer VAN HAL, en oost het volgende perceel, gequoteerd C. N°. 269, en op het kadaster voorkomende sectie A. N°. 1081, bewoond bij den geareesteerde PIETER HUYSERS Az.

2°. Twee HUIZEN en ERVEN, door communicatie-deuren aan elkander verbonden, staande en gelegen aan de westzijde van de Visscherstraat te Breda, Arrondissement Breda, belend oost de Straat, zuid P. A. WOUTERS, noord de erfgenamen van wijlen den Heer VAN HAL, west het vorige perceel, gequoteerd C. Nos. 313 en 314, op het kadaster voorkomende sectie A. N°. 1037, zijnde het Huis N°. 313 in gebruik bij de Weduwe JAN DE BIE, en het Huis N°. 314 bij den Heer ADRIAAN ROUWENS.

3°. Eene HUIZINGE en daaraan behoorende MAGAZIJN, TUIN en ERVE, zijnde vroeger drie Huizen geweest, staande en gelegen aan de noordzijde van de Oude Vest, bij de Keizersbrug, te Breda, Arrondissement Breda, belend oost de Heer M. WIJNANDS, west het Arm-Kinderhuis, zuid de Straat, en noord de erven van den President LE HEU, gequoteerd A. N°. 306, op het kadaster voorkomende sectie B. N°. 853, in huur bij de Stad Breda, en bewoond bij den Luitenant KOSTER.

4°. Het Gebouw DE SCHOUWBURG, daaraan annexe WONING, en eene aan de noordzijde daar tegen staande HUIZINGE, HOF, PLEIN en ERVE, hebbende den Uit- en Ingang door eene poort aan de Veemarkt, staande en gelegen aan de noordzijde van de Oude Vest te Breda, Arrondissement Breda, belend oost de Heer Mr. P. GOUVERNEUR, West het Gereformeerd Weeshuis, zuid de Straat en noord de Heer FLOOREN en andere, gequoteerd A. Nos. 307 en 519, en op het kadaster voorkomende sectie B. N°. 505, zijnde de Woning in het gebouw de Schouwburg bewoond bij THERESIA WILLEMS, en de andere Huizinge bij ANTONIE VERMEULEN.

5°. Twee Blokken of eene dubbele Straat HUISJES, mitsgaders nog een Blok Huisjes, oostwaarts daartegen komende, en met den grond of erve daartoe behoorende, uitmakende de gewezen Antwerpsche Barakken of Kazerne, staande en gelegen te Breda, Arrondissement als voren, nabij den Haagdijk, bij de Gampel, belend oost en zuid ANTONI HEYMANS en de Wal, west de Heer JOHANNES SMITS en andere, en noord de Gampel of Achterom, gequoteerd B. N°. 1 tot en met 85, op het kadaster voorkomende sectie A. N°. 518 tot en met 557 en N°. 645 tot en met 689, in huur bij diverse personen.

6°. Eene HUIZINGE en ERVE, bevattende vier Boven- en vier Beneden-Woningen, bekend onder den naam van het Passantenhuis, staande en gelegen te Breda, Arrondissement als voren, aan het einde van de Boschstraat aldaar, op de oostzijde van zekeren Gang bij de Wal, die oost- en zuidwaarts daartegen komt, belendende ANTONIE OOMEN ten noorden en den Gang ten westen, gequoteerd A. N°. 634, en op het kadaster voorkomende sectie B. Nos. 311, 312, 313 en 314, in huur bij diverse personen.

7°. Twee HUISJES en ERVEN, onder eenen gevel gebouwd, staande en gelegen te Breda, Arrondissement als voren, bij de Boschstraat, op het Gasthuiseinde aldaar, in den Gang achter de Huizinge genaamd *Rapenburg*, noord en west THELIS VAN RIEL, zuid de Heer VAN MIERLO, en oost de Heer W. DE HAAN Tz., gequoteerd D. Nos. 258 en 259, op het kadaster voorkomende sectie A. N°. 516, het eene gemerkt D. N°. 258, bewoond bij MARTINUS JESPERS, en het andere bij CORNELIS STERKENS.

8°. Eene HUIZINGE, HOFJE en ERVE, staande en gelegen te Breda, Arrondissement als voren, aan de noordzijde van de Akkerstraat aldaar, belend oost ADRIANUS VAN GILS, west de Heer W. BEENS, zuid de Straat en noord de erven L. DE MEEL, gequoteerd A. N°. 155, en op het kadaster voorkomende sectie B. N°. 972, bewoond bij JAN SLOKKERS.

9°. Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen te Breda, Arrondissement als voren, op de oostzijde van den Gang, achter de Huizinge genaamd *de Koenbet*, uitkomende in de St. Jansstraat aldaar, belend ten zuiden JOSEPH TEULINGHS, ten noorden de erven LANGLOIS, ten westen de Gang en ten oosten de Weduwe VAN RIEL, gequoteerd A. N°. 481, op het kadaster voorkomende sectie B. N°. 709, bewoond bij GERRIT ROOVERS.

10°. Eene HUIZINGE en ERVE, staande en gelegen te Breda, Arrondissement als voren, op de noordzijde van de Waldsteeg of Potkanstraatje aldaar, belend oost P. DE BRUYN, west M. VAN RIEL, zuid de Steeg en noord de erven KOSTERMANS, gequoteerd C. N°. 480, en op het kadaster voorkomende sectie A. N°. 1044, in huur bij de Weduwe P. DE MOOIJ.

11°. Eene HUIZINGE, STAL of SCHUUR, PLEIN en ERVE, staande en gelegen te Breda, Arrondissement als voren, op de oostzijde van den Nieuwen Haagdijk of Fellen-Oord aldaar, belend zuid het volgende perceel, noord JAN PAULUSSEN, oost de Weduwe F. MOONEN en andere, en west de Straat, gequoteerd B. N°. 391, op het kadaster voorkomende sectie A. N°. 460, bewoond bij JAN HOLLAARS.

12°. Eene HUIZINGE, GANG en twee ACHTERWONINGEN, genaamd de *Gouden Leeuw*, staande en gelegen te Breda, Arrondissement als voren, op de oostzijde van den Nieuwen Haagdijk aldaar, zuid A. LAURYSSEN, noord het vorige perceel, oost de Weduwe F. MOONEN en andere, en west de Straat, gequoteerd B. N°. 392, op het kadaster voorkomende sectie A. Nos. 461, 462 en 463, in huur de Huizinge bij MELIER VAN STEER, en de Achterwoningen bij JAN HOUTERMANS en H. VAN DONGEN.

13°. Eene HUIZINGE en ERVE, genaamd *de Rozenkrans*, staande en gelegen te Breda, Arrondissement als voren, op de westzijde van den Nieuwen Haagdijk, omtrent de Antwerpsche poort aldaar, zuid de Weduwe ANTONIE BATEN, noord de erven HENDRIK BAKX, oost de Straat, en west de Wal en andere, gequoteerd B. N°. 441, op het kadaster voorkomende sectie A. N°. 493, in huur bij PIETER FAAS.

Welke voorschreven Goederen zijn in beslag genomen ten verzoeke van den Heer EMMANUEL JOSEPH COLLIER, Koopman, gedomicilieerd te Amsterdam, die tot zijnen Prokureur gesteld heeft Mr. PAULUS GOUVERNEUR, Advocaat-Prokureur bij de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Breda, wonende aldaar op de Veemarkt, Wijk A. N°. 505, ten laste van den Heer PIETER HUYSERS Az., Koopman en Aannemer, wonende te Breda; bij Proces-Verbaal van den Deurwaarder JOHANNES KORNELIS VEERMAN Jz., van den twaalfden Julij een duizend acht honderd zeven-en-dertig, dienzelfden dag door den Heer GIJSBERT VAN DEN ENDEN, Griffier bij het Vredegeregt in het Kanton Breda, wonende te Breda, en door den Wel-Edel Gestrengen Heer Mr. JAN FRANS DE ROOY, Burgemeester der Stad Breda, wonende aldaar, die beide van hetzelve kopij ontvangen hebben, geviseerd, den volgenden dag te Breda geregistreerd, en op dien dag ook overgeschreven ten Kantore der Hypotheken aldaar, in deel drie numero vijf en veertig, en ter Griffie van de Regtbank van Eersten Aanleg voornoemd, den veertienden daaraanvolgende in deel drie Numero drie.

De eerste Afkondiging van de Memorie van Lasten zal plaats hebben op Dingsdag den twee en twintigsten Augustus een duizend acht honderd zeven en dertig.

De Prokureur van den Executant,

GOUVERNEUR.

Breda, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.